

FOR HVIS SKYLD SKAL MAN REGISTRERE?

[Stigmatisering] Skal udviklingshæmmede indgå i et register, alene fordi de er handicappede? I så fald hvordan registrerer vi?

Et register for udviklingshæmmede, som kan bidrage til værdifuld forskning og opklaring af forskellige sammenhænge, lyder besnærende.

Men så kommer alle spørgsmålene: Hvilke kriterier skal et register opbygges efter, så vi får de rigtige svar? Og hvilke svar leder vi i grunden efter?

Sådan lyder det fra Ane Esbensen, der er konstitueret centerleder i Center for Ligebehandling af Handicappede. Centret rådgiver og vejleder i spørgsmål om ligebehandling af handicappede. Spørgsmål om diskrimination kan centret overgive til Det Centrale Handicapråd eller til Folketingets Ombudsmand.

Nej til børneregister

Det er ikke let at svare på, om der i Danmark skal være et register over udviklingshæmmede. I al fald ikke i følge Ane Esbensen.

Det Centrale Handicapråd afgav i 2003 en vejledende udtalelse til den daværende socialminister om registrering af børn med handicap. Rådet frarådede registrering og konkluderede, at det overblik, man ønskede over behovet for særlige tilbud og indsatser, bedst kunne nås ad anden vej.

At et register kan være med til at opklare uforklarlige dødsfald blandt udviklingshæmmede, er et tungtvejende argument for registrering, medgiver Ane Esbensen. – Men det falder lige for at spørge, om personer med udviklingshæmning også får gjort brug af de behandlingstilbud

og den forebyggende indsats, der i forvejen er til rådighed i samfundet. Og om der er fokus på at forske i netop dette? Vi danskere indgår stort set alle i forskellige former for statistikker, som man kan trække viden ud af. Jeg er ikke sikker på, at en generel registrering på psykisk udviklingshæmning er det, der kræves for at få den viden, man søger. Der skal være en meget klar sammenhæng mellem det, man registrerer, og formålet med at registrere, og den sammenhæng kan jeg ikke se er til stede ved en generel registrering af mennesker med psykisk udviklingshæmning. Uforklarlige dødsfald vil jeg forvente, man kan registrere som uforklarlige dødsfald og kombinere det med viden om den fysiske tilstand, personen var i på dødstidspunktet. Så hvorfor skulle man registreres alene på baggrund af sit handicap, spørger Ane Esbensen.

Mistænksomhed over for register

Centerlederen er heller ikke fri for at skele til historien, som stadig trækker spor i dag. – Der er en velbegrunnet mistænksomhed over for at blive registreret. Mennesker med psykisk udviklingshæmning oplever også i dag at blive sat i bås alene med henvisning til den psykiske udviklingshæmning, og det er en erfaring, som vi skal tage alvorligt. FN's konvention om rettigheder for personer med handicap forpligter os til at bekæmpe stereotyper og fordomme. Selvom formålet med et register er et andet, kan resultatet meget vel blive yderligere stigmatisering, og det må ikke ske, siger Ane Esbensen.

hs